

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань правоохоронної діяльності

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-35-06

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань правоохоронної діяльності на виконання доручення Голови Верховної Ради України Д. Разумкова та відповідно до статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» розглянув на своєму засіданні 29 березня 2021 року (протокол № 65) проект Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу України у зв'язку із внесенням змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання детінізації доходів та підвищення податкової культури громадян шляхом запровадження добровільного декларування фізичними особами належних їм активів та сплати одноразового збору до бюджету» (реєстр. № 5156 від 25 лютого 2021 р.), поданий Президентом України.

Метою законопроекту, як це зазначається у пояснювальній записці до нього, є стимулювання детінізації доходів та підвищення податкової культури громадян шляхом запровадження добровільного декларування фізичними особами належних їм активів та сплати одноразового збору до бюджету.

Для досягнення вказаної мети пропонується внести зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП), Кримінального кодексу України (далі – КК) та Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК), якими:

1) доповнити КУпАП новою статтею 22¹, додавши до переліку підстав, що виключають адміністративну відповідальність, звільнення від адміністративної відповідальності у зв'язку із подачею одноразової (спеціальної) добровільної декларації;

2) уточнити склад правопорушення, передбаченого статтею 164¹ КУпАП «Порушення порядку подання декларації про доходи та ведення обліку доходів і витрат»;

3) доповнити статті 212 та 212¹ КК новими частинами 6 та 5 відповідно, у яких встановити, які саме діяння не вважатимуться умисним ухиленням від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) та/або умисним ухиленням від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування чи страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування;

4) доповнити КК новою статтею 232³ «Незаконне розголошення, передача або надання доступу до інформації, що міститься в одноразовій (спеціальній) добровільній декларації».

Даний законопроект змістовно пов'язаний з проектами законів України:

«Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання детінізації доходів та підвищення податкової культури громадян шляхом запровадження добровільного декларування фізичними особами належних їм активів та сплати одноразового збору до бюджету» (реєстр. № 5153 від 25.02.2021);

«Про внесення зміни до ст. 29 Бюджетного кодексу України у зв'язку із внесенням змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання детінізації доходів та підвищення податкової культури громадян шляхом запровадження добровільного декларування фізичними особами належних їм активів та сплати одноразового збору до бюджету» (реєстр. № 5154 від 25.02.2021);

«Про внесення зміни до ст. 16 Закону України «Про валюту і валютні операції» у зв'язку із внесенням змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання детінізації доходів та підвищення податкової культури громадян шляхом запровадження добровільного декларування фізичними особами належних їм активів та сплати одноразового збору до бюджету» (реєстр. № 5155 від 25.02.2021).

В ході обговорення законопроекту реєстр. № 5156 народні депутати України – члени Комітету підтримали його основну мету, а саме щодо законодавчого визначення підстав та порядку звільнення фізичної особи, яка подала одноразову (спеціальну) добровільну декларацію та виконала пов'язані з цим інші законодавчі вимоги від адміністративної та кримінальної відповідальності.

Разом з тим, доцільно зазначити наступне.

Законопроектом пропонується передбачити, що обов'язок складання протоколів про правопорушення, передбачені статтею 164¹ КУпАП та обов'язок здійснення розслідування за новою статтею 232³ КК, якою встановлюється відповідальність за незаконне розголошення, передачу або надання доступу до інформації, що міститься в одноразовій (спеціальній) добровільній декларації буде покладено лише на уповноважених на те посадових осіб та слідчих Національної поліції України.

Оскільки зазначений напрямок діяльності не належить до компетенції Національної поліції України за доцільне визначити відповідний державний орган, посадові особи якого будуть уповноважені складати протоколи про правопорушення, передбачені статтею 164¹ КУпАП, а також проводити досудове розслідування кримінальних правопорушень, передбачених статтею 232³ КК.

Також варто зазначити, що зміни запропоновані у проекті до статей 212, 212¹ КК, фактично є приписами одноразового характеру, адже вони передбачають незастосування кримінальної відповідальності (чи то

звільнення особи від неї) лише один раз у зв'язку з поданням особою одноразової (спеціальної) добровільної декларації та сплатою узгодженої суми збору. Загальновідомим правилом законодавчої техніки є вимога про те, що не слід включати до законодавчих актів постійної дії (КК є таким актом) тимчасових норм чи, тим більше, приписів одноразового характеру. З огляду на це зміни до статей 212, 212¹ КК та інші одноразові приписи проекту необхідно не включати до цих статей, а викласти окремо в «Прикінцевих положеннях».

Крім того, до законопроекту було висловлено й низку інших зауважень. Так, було зазначено, що санкції в пропонованій законопроекті статті 232³ КК є надто суворими та не відповідають суспільній небезпечності діянь, за які їх передбачено.

Крім того, на думку Комітету, у чинній редакції КПК відсутні положення про спеціальну (дослідчу) перевірку, яку пропонується запровадити в межах статті 216¹ «Особливості перевірки обставин вчинення кримінальних правопорушень на предмет зв'язку з об'єктами одноразового (спеціального) добровільного декларування» (у редакції проекту). Отже, положення пропонованої нової статті 216¹ КПК будуть перебувати у суперечності з нормами чинної статті 214 КПК.

Також, у тексті пропонованої статті 216¹ КПК зазначається про «невідкладність» такої перевірки з боку слідчого, прокурора, проте від них вимагається здійснення відповідних процесуальних дій, які потребуватимуть певного часу.

Додатково, необхідно узгодити між собою положення проектів законів України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу України у зв'язку із внесенням змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання детінізації доходів та підвищення податкової культури громадян шляхом запровадження добровільного декларування фізичними особами належних їм активів та сплати одноразового збору до бюджету» (реєстр. № 5156 від 25.02.2021) та «Про внесення змін до адміністративного та кримінального законодавства щодо запровадження діяльності Бюро економічної безпеки України» (реєстр. № 3959-1 від 25.08.2020), який готується на друге читання. Зокрема, законопроекті № 3959-1 пропонується у статті 212 КК запровадити інші (більш суворі) кримінально-правові санкції та відмовитися від вживання конструкції «обов'язкові платежі» на користь «платежів».

Варто зазначити, що запропонований пункт 19 підрозділу 9-4 Перехідних положень Податкового кодексу України законопроекту № 5153 визначає державні гарантії та декларує звільнення від кримінальної відповідальності у визначених випадках. Однак питання звільнення чи незвільнення від кримінальної відповідальності є предметом регулювання виключно закону про кримінальну відповідальність, що відповідно до вимог статті 3 КК можуть вноситися виключно законами про внесення змін до КК та до кримінального

процесуального законодавства України, та до законодавства України про адміністративні правопорушення.

При опрацюванні законопроекту за реєстр. № 5156 Комітетом також були взяті до уваги зауваження та пропозиції, висловлені до законопроекту Міністерством юстиції України, Міністерством внутрішніх справ України, Національною поліцією України, Державним бюро розслідувань, Національним агентством з питань запобігання корупції, Національним антикорупційним бюро, Інститутом законодавства Верховної Ради України, Науково-дослідним інститутом вивчення проблем злочинності імені академіка В.В. Сташиса, а також висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України.

Враховуючи вищезазначене та результати обговорення законопроекту, Комітет, керуючись положеннями частини другої та третьої статті 110, пункту 1 частини першої статті 111, пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України, рекомендує Верховній Раді України проект Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу України у зв'язку із внесенням змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання детінізації доходів та підвищення податкової культури громадян шляхом запровадження добровільного декларування фізичними особами належних їм активів та сплати одноразового збору до бюджету» (реєстр. № 5156) **за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу.**

Доповідачем від Комітету на пленарному засіданні Верховної Ради України визначено народного депутата України – Голову підкомітету з питань кримінального законодавства та протидії злочинності Бакумова Олександра Сергійовича.

Проект постанови Верховної Ради України додається.

Просимо розглянути.

Голова Комітету

Д. Монастирський

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Монастирський Денис Анатолійович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000ACDE2E00CDCD8E00
Дійсний до: 21.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-27/3-2021/109207 від 29.03.2021

455105

4